

ΧΡΗΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ 1884

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ
ΣΤΟΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

1931-2022

Η Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία αναγγέλλει με λύπη στα μέλη και στους φίλους της την απώλεια του εξέχοντος κύριου βυζαντινολόγου Αθανάσιου Παπαγεωργίου, ο οποίος υπήρξε μέλος της από το 1970 και επίτιμο μέλος από το 2018.

Ο Αθανάσιος Παπαγεωργίου γεννήθηκε το 1931 στο κατεχόμενο σήμερα χωριό Παλαίκυθρο της Λευκωσίας. Αποφοίτησε από το Παγκύπριο Γυμνάσιο και σπούδασε Θεολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Επιστρέφοντας στη Λευκωσία, δίδαξε στην εκπαίδευση, ενώ παράλληλα συμμετείχε ενεργά από τις τάξεις της ΕΟΚΑ στον απελευθερωτικό αγώνα του 1955-1959. Μετά την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στο Παρίσι, όπου μαθήτευσε κοντά στους κορυφαίους βυζαντινολόγους André Grabar και Paul Lemerle.

Το 1962, ο Αθανάσιος Παπαγεωργίου διορίστηκε Έφορος Μνημείων στο Τμήμα Αρχαιοτήτων της Κυπριακής Δημοκρατίας, στο οποίο εργάστηκε ως το 1991, οπότε και αφυπηρέτησε με τον βαθμό του Διευθυντή. Από τη θέση αυτή ανέπτυξε πολυεπίπεδη δραστηριότητα στην έρευνα, την ανασκαφή, την προστασία και την αναστήλωση δεκάδων βυζαντινών και μεσαιωνικών μνημείων της Κύπρου, καθώς και στην καταγραφή, συντήρηση και μελέτη των φορητών έργων –ιδίως των εικόνων. Παράλληλα συνέγραψε πλήθος μονογραφιών και μικρότερων μελετών για τη βυζαντινή ναοδομία στην Κύπρο, τη μνημειακή ζωγραφική και τις φορητές εικόνες, οι οποίες αποτελούν μέχρι σήμερα έργα αναφοράς για τα συγκεκριμένα αντικείμενα.

Η τραγωδία της τουρκικής εισβολής του 1974 προκάλεσε ανυπολόγιστες καταστροφές στα βυζαντινά μνημεία της Κύπρου και ακολουθήθηκε, στις κατεχόμενες περιοχές, από τη συστηματική λεηλασία τους. Ο Αθανάσιος Παπαγεωργίου εργάστηκε ακούραστα για τη διεθνοποίηση του ζητήματος, την τεκμηρίωση των χαμένων πολιτιστικών θησαυρών και τον επαναπατρισμό όσων βρέθηκαν αργότερα στο διεθνές εμπόριο έργων τέχνης. Η προσφορά του στο πεδίο αυτό υπήρξε πραγματικά ανεκτίμητη

Ο Αθανάσιος Παπαγεωργίου καθόρισε με τον βίο και τη δράση του την ανάπτυξη των κυπριακών βυζαντινών σπουδών στα πεδία της αρχαιολογίας και της ιστορίας της τέχνης και ενδιαφερόταν πάντοτε για την πρόοδό τους. Υπήρξε, μεταξύ άλλων, ιδρυτικό μέλος της Βυζαντινολογικής Εταιρείας Κύπρου. Το 2012, το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου διοργάνωσε διεθνές συνέδριο προς τιμήν του, με τίτλο «Η αρχαιολογία της Κύπρου κατά την Ύστερη Αρχαιότητα και τη Βυζαντινή εποχή (4ος– 12ος αιώνας): Σύγχρονη έρευνα και νέες ανακαλύψεις». Τιμήθηκε επίσης από την Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών και την αυτοκέφαλη Εκκλησία της Κύπρου.

Σημ. Για τον βίο και την εργογραφία του Αθανάσιου Παπαγεωργίου βλ. αναλυτική παρουσίαση στην ιστοσελίδα της Βυζαντινολογικής Εταιρείας Κύπρου: <https://byzantinistsociety.org.cy/identity-2/honorarym/>

Η Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία εκφράζει τα θερμά της συλλυπητήρια
στην οικογένεια του Αθανάσιου Παπαγεωργίου.